

Hoogerheide I. 102a.

1. az dē ki.kēs nē klā.mpērt sin dan ze.n zē baŋ - of : sXrika.XtēX | klā.mpērt (*kleine soort*) - dā.vē
klā.mpēr(t) (*groote*) |
2. mēn vrint iz dē blōmē gūj gi.tē - æ kaptē wa.wu.tēr up
3. te.gēswōrēX spinēzē nimrēr da me. mēsi.nē - of : mē mēshindri.e
4. spōjē dat fal ni me. - of : spojēn iz e lastēX wē.rēk
5. op da sXip kre.gēzē bēshimēl(d) bru:t
6. dē timērman ed eñe spli.ntēr in zēnē viñēr
7. dē sXipēr laktē zēn lipēn af
8. in da fēbrik is nik s tē zi:n
9. kom i:r kinēkē kom
10. bō:s tapt ūs fir pīntē bi:r | pi.nt.jēs |
11. brēnd ū.s twe. kilo. kri.kē | krikskēs | of : wo.tērkrikskēs (*kleine, wilde*) |
12. zemē met.ēr ve.vē drej li.tērs we.n d.tXēdrū.nkē - of : d.tXēzo..pe
13. æ drē.gdē mē.n dō:r me. nē klipēl - of : me.en ī.int
14. kēp sēj kni:gēzi:n [ø.ut (tē slu.gē)
15. vastēlu.vēt uwor ni fō.l mi.er gēvīrt
16. ik sem bla..i dak mē salē ni me.gēgū..n zen
17. kēp ni Xēdū. u.er kamērū.t - of : mēnē vrint
18. wijē.gēt Xēdun - dēn dī.jē diter eñkumt
19. en spinēkup - e spmēkōpsnēt - of : spinēkōpēnēt - rō..fēlskup
20. em pet - myts (*meisjes- en vrouwenmuts - locale vrouwenmuts hier : met muts - verder bij Bergen : met kroon*) - putskē = wollen muts zonder klep - baŋ = bēnauwt - ë wāxi - nēm padēstu.l = dyvēltjēzbru:et - en o:X - nē gauwgru:et = ligusterhaag - nē pō:et - nēm bōspō:et (*roodachtig*) - of : nē gētpō:et (*uit kleigrond*) - ëj kē:pēl
21. di.e kē.rēl de i.el dē we..rlt feXtē
22. ksal uwis wa krulēkēs Xe.vē - der mēj kint
23. ejelā..nt lut fō.l awē sXe..pen afbre.kē
24. ajæ.. fan zē li.even iz enēm ba.it Xēkre..ge
25. gef mē.n - of : gef mē du:r is twe.j brē.jē sti:enēn u:n - brē.jēr - dē briētstē
26. da stā.mbe.lt stu.tu(r) nimiēr
27. di man e.d en le.vēn az eñe pri.nz in e kafkut (=warm !)
28. lysifer is ni.jin dēn e.mēl gēble..vē
29. dē sXo.lki.ndērē mētē mēstē nor ze.i gēwist - of : (*hier meer gebruikelijk*) : no tsXēlt Xēwist
30. ikan tug ni kumē veri.orēklū.r zi:n
31. dē biastē drī..jkē gē.e.rē l.e.me.l
32. æ kani Xum wē.rekē - aje.gēt ī.n zē ke.l
33. stekt iz ne ste..l in dī:m bēsēm [tā.mpe:n |
34. ne..je - mētē ke..gels wuēr nimirē gēspy..lt
35. e..i - kēp u al twe..kiere gēro..pe
36. di pēr is ni rē:p - dē pit..jisenēX wit
37. zē ze nō tlā..nt | vēlt in samenstelling als erpēlvēlt |
38. zetēm i.est al zēj gēlt me.jup sēlēpē mu.kē
39. æ zal et nu..et fazēle.vē wē:d brējē
40. giz dēn ælēft fan dēr mēlēkwe:t
41. dē venti mēt sēm vro..w - of : sē wē.f bēsXē..rme
42. m tsXēlt Xun zwēmē das Xēvu:rlek
43. daz eñe stae..rekē vent | daz enēm bru.nisXypē - of : nē fe..per = en windblus (*schooljongenstaal*) |
44. we. mutē dō:r dēn ælēft fan emē ëj gali dēn
45. ælēpta bet is wad uplixtē [ā:ndērn elēft
46. ū..nzē - of : o.zē mē-tsēlēr isu vēt az e vā..rēkē of : az eñen das
47. zē sprijēn umētwē.istē vēr - of : up e wedēsXap
48. dē bu..mkwe.kēr zal dēm bu..um is kumēn ī..ntē
49. dud i..esta ru..m iz di..t - of : fē..stēr is tu.
50. tēbēgī.nda.l tē klēpē vēr di..esta mis - du.uXmis - of gewoonlijk : dē 'ti.ny.rēmis - tluf
51. em bedēspra.i - pātēkuwar - vērspra.jē - A.tspra.jē - of : A.tstru.ji - verbreiden niet gebruikt - A.tbra.jē (v. e. zuuk) - bereiden = klu:r mē..kē - nēm bōtēram ɔpsmērē - Miz (mest) bre.kē
52. di vro..w e..ter e..r lu..tē knipe
53. zē vō..dēr e..tēm zēs jō..r lā..jk nor tsXo.l - lō..tē go:n
54. ikebēt em afXērō:jē - um zē lu..t lanjzda wu..tēr tē gu:n - of : ne.vē da wu..tēr af tē lu..epē
55. vur..lē vē..ezē zi..di..r ni fō..l
56. nēn e..re put - dad is ni fōl uwēr | e..re putē | ī..mō..kputē = kē..lsē putē (bruine inmaakpotten) |
57. dē bru..utsXyp | stō..d.in dēn uk | haard = en o..pē vir.. |
58. imē..rēt ist nōX tē kē..ut um tē kētslē (alleen)
59. di kē..ers Xēftō:r en sXu..en liXt af [kinderspel)
60. e..trō..k da pē..ert ū..zēnē - of : me.. sēnē stē..ert
61. tu..j kwamē gali i..r ilēk jō..r no dē kērēmy..s - of : in dī.(n) tē..t kwamēdē - - -
62. dē pu..tēr zej dad ū..nz livēn i..er vēlmē..kt is
63. gē zu..X mē wāl ma gē spruk ni te..gē mē..n
64. dē zwulēmē zylē wi..er ga..uw tryXu..lēkumē
65. gē..dē - of : mōtē gē vandu..X ni Xō..j kur..tē
66. i..-etē zali uk Xē..erē kē..es
67. zēnē mo..tēr is kē..put - æ lig bi..er | wagen : ajis fast Xēre..jē - of : ajetu vast Xēzi..etē |
68. te wē..rēmē gēwist fandu..X en tiz enē sXu..enē zaXtēn u..vēt | nē wē..rēmēn daX |
69. da manēkē da lu..epō..r barēvuts
70. dēr iz ū..sXō..r m dē kan - of : dē kan is Xēspru..jē (v. d. warmte)
71. ik wō..w datēmbo..dē nēm bri..f bru..Xt
72. kēpē..n umēn æ..rt
73. ika mē dwarsē mē..nsē nijo..vēr dē wēX
74. no(r) tsXēftē..t - zylēmē da pē..rt iz in de..j ny..wē kē..rē spanē
75. ik eb dē kā..rts - of : ik ep em bit..jē kā..rts - van var dē midēgēt - of : mīrēgēt (middag) al
76. dē zō..n van dēj ko..nēj iz u..ek - of : e..d u..ek sōldū..t Xēwist
77. wētē gai gmēm bo..gēmē..kēr tē wu..nē
78. di ru..ezē emē lajē do..rēs
79. kXēlu..e..ver - of : kXēlu..e..fer nik s fan
80. tkī..nt..jē - of : tkī..nt..jē - waz du..tēr fōr dasēt kūnē du..epē
81. æ e..lu..epēnd u..ern æn lu..upēnd u..epē
82. or dēXtērēn is mad ëj kā..rfki nor tēbēs Xēgu..n um 'brāmbe..zis tē plykē
83. dēr iz ū..sXō..r m dē kan - of : zēj kwe..ek - of : zēj ke..l o..pē

85. tfulēk - zuχ(t) nijā..ndērз daj gelt æn rē.kdum
 86. zaliж mū..nt iz dru:əχ fan dēn dast
 87. di:ə wēχ lu.up krom - of : di:ə wēg dru.jit - et is
 wē.t um dō.(r)le..est
 88. ikəχ fēr dēj klē.nē - en trumelt.jē
 89. dēm buk is kēpōt χēgu:n - æjō:ij e styk i. zē
 kel zite
 90. da li:kē van Δm da was kōrt ej gu:t - of : sχu:en
 91. in dē lumēræn æn Δ.tē zun en Δ.tē wī..nt izd best -
 of : dō(r) wast um tē ki:rē (= om het uit te
 92. nē sχytēr mōt Xu.t kynē mikē [houden])
 93. zuk mēnen u.t(ɔ.r) is
 94. ik we.t ni wō..rēk emot χōn zukē
 95. nē ku.lē kē..ldēr is Xu.t fō.r tbi:r (in tē zatē)
 96. ik muz əsəblu.trī..jkē - um ɔ..n tē stæ.rēkē -
 of : - stæ.rēk fan tē u:erē
 97. ik mōt i.estade..tē nōg in dē stal brenjē
 98. mēm bru:r was muj
 99. dē mē..lēkbu:r ed ənē gru:ətēn tur:
 100. di kerēmælek dijiz dyn en zy:r - sty.rt əm dēr
 me..j tryχ
 101. wē zō.wēn əp ən y:r tē..t di:ə pyt - vul ky:nē
 mu.kē | at Xu.j we..er is |
 102. ajis nē sēky.rē pi..t - dēr val nik's fan əm tē zēgē
 | dēr mēkī.er nik's o.n (werk) |
 103. aj kum nu..t (fan zēn li..vē) nē mēnytēlū:t
 104. in ita..ljē zēndēr bē..rēgē di fy:r spauwē
 105. dārēvdē gai du..r əp tē dawē
 106. im bu:əm əbēzē styk fan əm bryg afχēvū:ərē
 107. gē mōt ū..es fō..lē - is kumē kē..rē
 108. ajis fan lō.vēn afχēkumē mē..jēj gujē portē
 109. di dō.r is fam by.kēnō..ut χēmukt [mane.j
 110. ej getrōwdē vrōw mut kynē nu..jē
 111. kēp i.r wa Xras - of : kēp i.r gras χēzu:yt - mar
 et was Xij guj zu:t ur
 112. dēm brō..wēr ze..xt - at nōχ tē dy:r iz um tē bawē
 113. bakē - ik bak - ga.i bakt - a.i bakt - bakti - wa..i
 bakē - ik baktē - gæ. baktē - a.i baktē - wa..i
 baktē - wēmē gēbakē
 114. bi..jē - ik bi..j - ga.i be..jt - a.i be..jt - wa..i
 be..jē - bi..jē wa..j - ik bu..j - kēp χēbu..jē
 bu..jē zali uuk
 115. tiz ej klē.nēkē mar tiz ə fenēkē
 116. i.r əp dē mart ky..ndā.jērs krē.gē
 117. ajæ χēze..st - datjōmē zal dējkē - of : dati
 emē zal dējkē
118. dē mē..et se..j dad a.j gēlē.k ej
 119. dēr wo..rē vē..af prē:zē
 120. ū..ndēr di..en i..ekelbu:em ligē vēl i..ekels
 121. twō..ter zal guj ko..kē - tko..kt al
 122. tχē..z is nōχru:n - tis nōχ mar zy..st af - of :
 paz af(χēma:it) - tis nōχni bēkwu:m um inēn
 əpēr tē zē..tē
 123. majēnē.s (niet bekend tenzij bij burgerij) - di
 mō..kē zē van ən du..jir van ən a..i
 124. da bu:əmkē zal dēr mu..lēkynē gry..jir
 125. dē pēstu:ər e Xu:jē wē:n
 126. ū..z aw oe..z iz afχēbrā..nt
 127. dē mē..lēk di spat su mar ce..tēn ce..jēr van dē kuj
 128. dē kāstēr lē..jt | dē krē..zdē..gē (processie gaat
 echter niet uit) |
 129. dē bariş fan dē krē..jwō..gē di bā..gē dār van
 dē wi..xtijatēr əp sit | di trī..mē |
 130. dē twe dātsērs kwamē - of : kwō..:mē nōr bā..tē
 131. zēmēn əm bū..nt əm bla..w gēslu..gē
 132. dē sauwz iz əm bit..jē tē fla..uw (gēmōkt)
 133. dē sni..ew le..etik - of : li..xtik
 134. tiz ən i..ew gēle..jē dak əm gēzi..n əp - of : əm
 135. nywpu..ert war naw ən i..elē nywē stat
 136. du..n - ik du..nēt - gē..i du..gēt - a..i du..gēt - wai
 du..nēt - gali du..gēt - zali dunēt - ik de..jēt -
 ga..i de..jēt - a..i de..jēt - wai de..jēnēt - gali
 de..jēt - zali de..jēda - de..jik da - de..jēt mar -
 de..jēzalijēt mar
 137. du..upē - ən du..upkli..et - ən duupfū..nt - dē
 sōldu..tē
 138. dārsē - æi dārst - of : æjiz antārsē - dārstē -
 ajæ χēdārst
 139. binē - ik bin - ga bi..nt - a..i bi..nt - wai binē -
 gali bi..nt - zali binē - binti - buni - kēp χēbunē
 140. Locale landmaten : rujē - blo..ysē ma..t = 3.60
 × 3.60 m. - 300 r. = gēmet - 2 1/2 gēmet =
 ən ekta:r - tī..n vu..t = 1 rujē
 141. Waternamen : dēn agēr (er zou een dorpje Agger
 bestaan hebben langs dien waterloop) - dē kre..k
 waarbij aansluit : de sjamēr - beide zijn boezem-
 waters voor de polders en monden uit in de Schelde.
 Een afgedamd gedeelte aan de monding :
 dē spē..jkum - bulēkēs lu..up (waterloozing) -
 dē ku..islēt (gegraven sloot, bij een geweven
 eendenkooi)

Het dorp heet egra.jē ; de gemeente : wū..əzdrēxt. De inwoners heeten egrā..isē - wū..əzdrēxsē. Hun bijnaam is e'gra..isē sχē..ters - wū..əzdrēxsē sχē..ters. Aantal inwoners op 31-12-1930 : 1.614. Hoogerheide behoort tot de gem. Woensdrecht. Voornaamste gezindte : R. K. (nadere gegevens zijn niet bekend) ; in Woensdrecht wonen 67 Ned. Herv. en 3708 R. K.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn dē dārēpstrō..t - tsā..ntfōrt - da..i (de Heide) - dē 'wō..wō..n - tmart..jē - dēn a..mō..lē - dē zā..tχi..est - e..ldērnēs (Hildernisse) - 'lindū..yj - Te Woensdrecht : dē 'mō..lēm - bē..rēk - dē pu..ldērs t. w. dēn inklen u..rt - dēn a..nēmēri - dē pī..ns 'ka..rēl - dē 'fudkērpū..ldēr (de Völckerpolder) - dē zā..tpu..ldēr - dē kō..terspu..ldēr (de Caterpolder).

De bevolking bestaat grootendeels uit landarbeiders, verder uit fabrieksarbeiders (van de drie steenfabrieken te Hoogerheide en fabrieken te Bergen op Zoom). Vóór 1914 trokken jaarlijks een 400 werklieden naar Duitschland als grondarbeiders. Thans gaan velen naar de Zuiderzee werken. Enkele van elders ingekomen intellectueelen spreken beschaafd Nederlandsch ; de inheemsche bevolking spreekt alleen dialect.

Zegslieden. 1. Suykerbuyk, J.-B. ; 35 j. ; hier geboren ; onderwijzer ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. van hier ; spreekt, behalve in de school, steeds zijn dialect. 2. Buyzen, J.-A. ; 42 j. ; hier geboren ; landbouwer ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Esschen, M. van hier ; spreekt steeds zijn dialect. Gebruikt dubbele ontk. met 2 × ni, bv. da mōgd ni ne.mēn u.r ni .